

Valorizace zpomalí, předčasné penze nebudou tak výhodné, schválila vláda

[novinky.cz/clanek/ekonomika-valorizace-zpomali-predcasne-penze-nebudou-tak-vyhodne-schvalila-vlada-40432619](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-valorizace-zpomali-predcasne-penze-nebudou-tak-vyhodne-schvalila-vlada-40432619)

Jakub Svoboda

Kabinet Petra Fialy (ODS) by chtěl podle této novely rozhodovat už letos v září o valorizaci pro příští rok v lednu. Politici opozičních hnutí ANO a SPD opakovaně uvedli, že změny ve Sněmovně, kam nyní návrh zamíří, určitě nepodpoří.

Zpomalení valorizace a přísnější podmínky mají podle ministerstva práce přispět ke zmírnění propadu důchodového systému a snížení zadlužování.

Výdaje na penze začaly rychle růst loni kvůli mimořádným valorizačním kopírujícím inflaci, nyní tvoří přes 30 procent státních výdajů. Loni se vyplatilo bezmála 600 miliard korun, letos by to mohlo být až o 90 miliard víc. Deficit důchodového pojištění by tak mohl činit kolem 80 miliard korun.

Předčasné penze, další rána rozpočtu, říká Pertold

Domáci

Největší změnou je, že u řádné lednové valorizace se do budoucna vedle inflace započte jen třetina místo poloviny růstu reálné mzdy. To se však skutečně projeví nejdříve až přespříští rok, protože reálná mzda letos stejně jako loni kvůli vysoké inflaci neporoste.

V případě vysokého růstu spotřebitelských cen se důchody už nebudou mimořádně valorizovat, ale senioři dostanou od státu dočasný příspěvek. Ten se bude dávat automaticky k penzi stejně jako nyní při vyšší než pětiprocentní inflaci za sledované období. Nebude to však už trvalá součást důchodu, a tudíž se tento příspěvek nebude ani zohledňovat při standardní lednové valorizaci.

Jak chce vláda omezit předčasné důchody

Zkrátí dobu, kdy lze odejít do starobního důchodu před dosažením důchodového věku, na maximálně tři roky.

Teď to je o tři roky, pokud důchodový věk pojištěnce je nižší než 63 let, a o pět roků, pokud důchodový věk činí aspoň 63 let a pojištěnec má aspoň 60 let.

Zvýší intenzitu krácení procentní výměry předčasného starobního důchodu. Výměra se bude snižovat za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne přiznání důchodu do dosažení důchodového věku jednotně o 1,5 procenta výpočtového základu.

Nyní se takto procentní výměra snižuje až od 721. kalendářního dne, jinak je krácení menší.

Dále se už nemají valorizovat procentní výměry předčasných starobních důchodů až do doby, kdy jejich poživatel dosáhne důchodového věku.

Pro nárok na předčasný starobní důchod se má také prodloužit povinná doba pojištění, a to z 35 na 40 let.

Takzvaný dočasný příspěvek bude rozdělen na dvě části – první má tvořit fixní, pro všechny stejná částka a druhá polovina má být závislá na procentní výměře. „Pokud by inflace dosáhla pěti procent a průměrný starobní důchod byl přibližně 20 tisíc korun, pak by fixní

částka byla přibližně 300 korun ke každému důchodu a variabilní u průměrného starobního důchodu rovněž 300 korun,“ uvedl dříve ředitel odboru sociálního pojištění na ministerstvu Tomáš Machanec.

Přijdou další změny

Letošní červnovou valorizaci nový princip schválený ve středu vládou nezmění. Vláda si letos narychlo vypomohla jednorázovou novelou, podle níž průměrná měsíční penze vzroste od června o 760 korun. Bez změny pravidel by to bylo 1770 korun.

Zvýšení penzí v červnu bude letos poslední

Ekonomika

Vláda ve středu schválila i zpřísnění podmínek pro odchod do předčasného důchodu, do kterého v posledních letech odcházelo stále víc lidí. Nově se do něj bude moci odejít už jen maximálně tři roky, nikoli pět let, před řádným termínem. Předčasná penze se zároveň bude víc krátit. „Po dobu, kdy člověk získá předčasný důchod, do doby, než mu naběhne ten řádný starobní, bude také vyloučena valorizace procentní výměry předčasné penze,“ uvedl už dříve ministr práce Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Zároveň zmiňoval, že po připomínkovém řízení a jednání v koalici plánuje návrh doplnit i o povinnost 40 let zapojení žadatele o předčasnou penzi do systému pojištění.

Vláda už plánuje i další opatření v důchodovém systému jako zvyšování důchodového věku podle věku dožití, zavedení fiktivního vyměřovacího základu za dobu péče o malé dítě či nemohoucí blízké osoby, vyšší odvody OSVČ na penze.

Stát dělá z budoucích důchodců dlužníky. Úřady totiž nestíhají vyřizovat penze

Ekonomika